

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу управління освітою, власник)

ТЗН У СПЕЦІАЛЬНИХ ДИТЯЧИХ ЗАКЛАДАХ

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки Бакалавра

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності

016

«Спеціальна освіта»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

«Корекційна освіта»

Шифр за ОПШ ППВВ 07

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Запорізький національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Спеціальної освіти та реабілітології

Обговорено та рекомендовано до затвердження науково-методичною комісією факультету управління фізичною культурою спортом

“ 28” серпня 20 16 року, протокол № 1

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «ТЗН у спеціальних дитячих закладах» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Корекційна освіта» бакалаврів спеціальності 016 «Спеціальна освіта».

Предметом навчальної дисципліни є вивчення загальнотеоретичних та методологічних основ використання технічних та аудіовізуальних засобів навчання осіб з тяжкими порушеннями мовлення в спеціальних навчальних закладах.

Міждисциплінарні зв'язки: Для освоєння дисципліни «ТЗН у спеціальних дитячих закладах» студенти використовують знання, вміння і навички, сформовані в ході вивчення дисциплін «Інформатика», «Корекційна педагогіка», «Корекційна психологія», «Основи інклюзивного навчання», «Анатомія людини», «Фізіологія людини», «Логопедія» та ін. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Використання технічних засобів та програмного забезпечення для корекційного навчання

2. Інформаційні технології та спеціалізовані технічні засоби корекційного навчання

3. Новітні методи та технології компенсації втрати слуху та мовлення у дітей

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – надання системних відомостей про сучасні технічні засоби та інформаційні технології корекційного навчання, формування у студентів знань про можливості використання технічних засобів та інформаційних технологій для корекційного навчання, основні методичні підходи до створення засобів подання різного роду матеріалів на основі комп'ютерних технологій, дидактичні аспекти застосування засобів корекційного навчання у процесі професійної підготовки студентів. Надання системних відомостей про сучасні технічні засоби компенсації втрат слуху (слухові апарати, системи кісткової провідності ВАНА, кохлеарні імпланти).

Завдання:

- оволодіння методами раціонального використання сучасних технічних засобів та інформаційних технологій корекційного навчання;
- ознайомлення з сучасними прийомами й методами використання технічних засобів та інформаційних технологій корекційного навчання;
- ознайомлення з сучасними технічними засобами компенсації різних втрат слуху;
- розвиток творчого потенціалу майбутнього фахівця, необхідного йому для подальшої самоосвіти, саморозвитку та самореалізації в умовах стрімкого розвитку засобів ІКТ та засобів компенсації втрат слуху та корекції вад мовлення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- дидактичні аспекти застосування технічних засобів та інформаційних технологій корекційного навчання;
- методи, інструментальні та програмні засоби сучасних інформаційних технологій, що можуть бути застосовані для корекційного навчання;
- призначення, склад і методи технічних засобів та програмного забезпечення для корекційного навчання;
- класифікацію та показання до призначення високотехнологічних пристроїв компенсації втрати слуху.

Вміти:

- обирати і користуватися адаптованими до навчального процесу технічними та програмними засобами корекційного навчання;
- використовувати можливості прикладного програмного забезпечення персонального комп'ютера при створенні навчального та виховного продукту для корекційного навчання;
- володіти практичними способами пошуку наукової і професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, мережевих технологій, баз даних і знань;
- планувати і створювати навчальні проекти на основі офісних та інформаційно-комунікаційних комп'ютерних технологій обробки і подання даних для пацієнтів з різними пристроями компенсації слуху.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ****Тема 1. СУЧАСНІ ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ, ЇХ ПРИЗНАЧЕННЯ, ФУНКЦІЇ, КЛАСИФІКАЦІЯ**

Вступ. Місце та значення дисципліни. Сучасні технічні засоби навчання, їх призначення, функції. Різні підходи до класифікації технічних засобів навчання. Вимоги до технічних засобів навчання, дидактичні можливості ТЗН.

Роль комп'ютерних технологій в розвитку спеціальної освіти. Актуальні проблеми олекційн сучасних комп'ютерних технологій до олекційног-реабілітаційної роботи у спеціальних загальноосвітніх закладах, пов'язаної з такими її специфічними напрямками як розвиток мовлення, розвиток слухового сприймання та ол.

Тема 2. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ. МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Огляд сучасних технічних засобів, програмного забезпечення та он-лайн середовищ, що можуть бути використані для олекційного навчання. Програмне забезпечення вільного використання PowerPoint, призначення та особливості використання. Дидактичні можливості програмного забезпечення та он-лайн середовищ для олекційного навчання.

Тема 3. СТВОРЕННЯ ВЛАСНИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ВПРАВ ДЛЯ КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Призначення та можливості он-лайн середовища LearningApps. Типи інтерактивних вправ, які можна створювати за допомогою засобу LearningApps. Особливості створення власних інтерактивних вправ. Використання готових шаблонів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Тема 4. ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСІВ Google ДЛЯ КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Огляд сервісів веб 2.0, що можна застосовувати для олекційного навчання. Сервіси Google. Ведення власного блогу, ведення блогу у співавторстві. Публікація інтерактивних вправ для олекційного навчання у блозі.

Тема 5. ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСУ «ЖИВИЙ ЗВУК»

Склад, призначення та функціональні характеристики універсального комплексу «Живий звук». Корекційно-розвивальна спрямованість комплексу «Живий звук». Використання набору навчально-корекційних та розвиваючих підпрограм, які спрямовані на допомогу дітям, що мають порушення мовлення різного ступеню тяжкості та походження.

Тема 6. СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Огляд спеціалізованого програмного забезпечення для олекційного навчання. Призначення та можливості слухо-мовленнєвих тренажерів. Використання слухо-мовленнєвих тренажерів для олекційного навчання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. НОВІТНІ МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ КОМПЕНСАЦІЇ ВТРАТ СЛУХУ ТА МОВЛЕННЯ У ДІТЕЙ

Тема 7. КЛАСИФІКАЦІЯ ВТРАТ СЛУХУ ТА ПРИСТРОЇ ДЛЯ ЇХ КОМПЕНСАЦІЇ.

Фізіологічні механізми бінаурального слуху. Класифікація втрат слуху. Психоакустичні характеристики слуху. Особливості слухового сприйняття при сенсоневральній та кондуктивній втратах слуху. Високі технології в засобах сурдотехніки та пристроях для компенсації втрат слуху.

Тема 8. СЛУХОВІ АПАРАТИ

Огляд високих технологій в засобах компенсації слуху. Відкрите слухопротезування. Цифрова та аналогова технології в слухових апаратах. Функціональні та електроакустичні характеристики програмованих та цифрових слухових апаратів. Бінауральне слухопротезування. Адаптація до слухового апарату.

Тема 9. СИСТЕМА КІСТКОВОЇ ПРОВІДНОСТІ ВАНА

Огляд слухового апарату ВАНА. Використання ВАНА при різних порушеннях слуху. Типи слухових апаратів ВАНА та олекційного області їх використання. Бінауральне слухопротезування. Адаптація до слухового апарату ВАНА.

Тема 10. КОХЛЕАРНА ІМПЛАНТАЦІЯ

Огляд видів кохлеарних імплантів та мовленнєвих процесорів. Стратегії кодування звукової інформації в системах кохлеарної імплантації. Особливості експлуатації та адаптації СКІ. Рекомендації користувачам систем кохлеарної імплантації. Особливості та відмінності реабілітації дітей та дорослих з системами КІ.

Форма підсумкового контролю – залік

Рекомендована література

Базова

1. Осипова А.А. Общая психокоррекция: Учебное пособие для студентов вузов. - М.; ТЦ «Сфера», 2000. – 349 с.
2. Абрамова Г.С. Практическая психология. - М., 2000. - 512 с.
3. Айви А.Е., Айви М. Б., Саймж-Даунинг Л. Психологическое консультирование и психотерапия. - М., 2000. - 487 с.

4. Ананьев Б.Г. О проблемах современного человекознания. – СПб.: Питер, 2001. – 272 с.
5. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання : навч. посібн. [для студентів ВНЗ] / О.П. Буйницька. – Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький, 2011. – 184 с.
6. Інформатика: Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. О.І. Пушкаря. – К. : Видавничий центр «Академія», 2003. – 704 с.
7. Носенко Т.І. Інформаційні технології навчання : навч. посіб. / Т.І. Носенко – К.: КУ імені Бориса Грінченка, 2011. – 184 с.
8. Гарнюк Лариса Григорівна. Застосування програмно-технічного комплексу "Видима мова" в корекційній роботі з глухими дітьми : Дис...канд. пед. наук: 13.00.03 / Інститут спеціальної педагогіки АПН України. — К., 2005. — 178арк. : рис.+ 180арк. дод. — Дві кн. одиниці. — Бібліогр.: арк. 164-178.
9. Дьомін І.С. Використання інформаційних технологій у навчально-дослідницькій діяльності / І.С. Дьомін // Шкільні технології. - 2001.№ 5.
10. Коджаспірова Г.М. Технічні засоби навчання та методика використання. Навчальний посібник / Г.М. Коджаспірова, К. В. Петров. - М.: Академія, 2001.
11. Комарова Н.І. Технічні та аудіовізуальні засоби навчання / Н.І. Комарова. - М.: МДПУ, 2004.
12. Балик, Надія Романівна . Технології Веб 2.0 в освіті [Текст] : навч. посіб. / Н. Р. Балик, Г. П. Шмигер. - Т. : Навчальна книга - Богдан, 2011. - 127 с
13. Балик, Надія Романівна . Активне навчання з використанням технологій ВЕБ 2.0 [Текст] / Н. Р. Балик, О. О. Лялик. - Т. : Навчальна книга - Богдан, 2009. - 88 с
14. Іштукін, Валерій Володимирович . Ефективне використання локальної мережі в навчальному процесі [Текст] : навч.-метод. посіб. / В. В. Іштукін ; АПН України, Ін-т інформ. технологій і засобів навчання. - К. : Редакція "Комп'ютер", 2007. -128 с.

Додаткова:

1. Бонч-Бруєвич Г. Ф. Методологічні засади тестового контролю на базі інформаційних технологій : Навч. посіб. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 007. – 44 с.
2. Бонч-Бруєвич Г. Ф. Технічні засоби навчання з використанням інформаційних комп'ютерних технологій: Навч. посіб. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2007. – 64 с.
3. Методика застосування технології SMART Board у навчальному процесі: Навч. посіб. / Упоряд. Г. Ф. Бонч-Бруєвич, В.О. Абрамов, Т.І. Носенко. – К.: КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, 2007. – 102 с.
4. Бовтенко М.А. Рекомендации по созданию интерактивных упражнений с помощью программы-оболочки «Hot Potatoes».
5. Вембер В.П. Особливості використання графічного редактора для навчання молодших школярів // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – 2012. – №1. – С. 15-18.
6. Засенко В., Софій Н. Інклюзивна освіта: стан і перспективи розвитку в Україні: Науково-методичний збірник до Всеукраїнської науково - практичної конференції в рамках реалізації проекту «Створення ресурсних центрів для батьків дітей з особливими освітніми потребами» за підтримки програми IBPP - TACIS Європейської Комісії.– 2007. - 180 стор.
7. Антонов, Валерій Миколайович Практика та методика використання ОС Windows XP у навчальному процесі [Текст] : навч.-метод. посіб. / В. М. Антонов ; АПН України, Ін-т засобів навчання. - К. : Комп'ютер, 2006. - 128 с
8. Богачков Ю.М. Організація середовища дистанційного навчання в середніх загальноосвітніх навчальних закладах [Текст] : посібник / Ю. М. Богачков [та ін.] ; Нац.

акад. пед. наук України, Ін-т інформ. технологій і засобів навч. - К. : Пед. думка, 2012. - 159

9. Сурдопедагогика: Учеб. пособие для студ. дефектол. фак. пед. ин-тов /Л.В. Андреева, К.А. Волков, Т.А. Григорьева и др.; Под ред. М.И. Никитиной. – М.: Просвещение, 1989. – 384 с.

Інформаційні ресурси:

1. Беккерман Е.Н., Жексенаев А.Г., Ковригина Е.В., Литвинова А. В., Машковцев И.В., Мищук Б.Р., Немчанинова Ю.П.,Пьяных Е.Г. Обзор некоторых образовательных программ в ОС Linux на примере KdeEdu, Gcompris (Обзор образовательных пакетов) / Под ред. Немчаниновой Ю.П. — Москва, 2008. — 103с.
<http://linux.armd.ru/common/img/uploaded/files/EDU.pdf>
2. Офіційний сайт LearningApps <http://learningapps.org>.
3. Приклади вправ, створених за допомогою LearningApps
<http://learningapps.org/index.php?overview&s=&category=0&tool>
4. Використання інформаційних технологій в умовах спеціального та інклюзивного навчання дітей зі слухомовленнєвими порушеннями Засенко В.В., Колупаєва А.А., Мороз Б.С., Овсяник В.П.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rc-vabos.at.ua/_ld/0/9.pdf
5. Учебный курс по работе с программой Hot Potatoes <http://hotpot-anna.narod.ru/lessons.html>
6. Классификация слуховых аппаратов http://csr-vabos.com.ua/Sluhovie_apparati
7. Модельный ряд слуховых аппаратов Bernafon http://csr-vabos.com.ua/Apparati_Bernafon
8. Кохлеарные импланты http://csr-vabos.com.ua/Cochlear_implant
9. Посилання на створені ресурси LearningApps (методичні рекомендації)
<http://LearningApps.org/watch?v=pitctracj01>